

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
первинної акредитаційної експертизи щодо підготовки фахівців другого
(магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, банківська справа та страхування»
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
в Львівському національному аграрному університеті

Відповідно до пункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Львівському національному аграрному університеті та наказу Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 р. № 27-л «Про проведення акредитаційної експертизи у Львівському національному аграрному університеті», експертна комісія Міністерства освіти і науки у складі:

Голова: завідувач кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України
доктор економічних наук, професор

**Давиденко Надія
Миколаївна**

Експерт: завідувач кафедри фінансів і кредиту
Житомирського національного
агроекологічного університету
кандидат економічних наук, професор

**Дема Дмитро
Іванович**

у період з 14.01.2019 р. по 16.01.2019 р. безпосередньо на місці провела експертне оцінювання щодо акредитації фахівців освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Львівському національному аграрному університеті .

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

У процесі експертизи комісія розглянула матеріали акредитаційної справи з підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та достовірність документів, поданих до Міністерства освіти і науки України, в частині кадрового, організаційного, навчально-методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення та якості підготовки магістрів.

У підсумку експертного оцінювання, експертна комісія констатує:

1. Загальна характеристика навчального закладу

Історія ЛНАУ розпочинається 09 січня 1856 року, коли в селі Дубляни під Львовом на кошти і під патронатом Галицького господарського товариства була відкрита рільнича школа. За час діяльності він іменувався: Рільнича школа (1856 р.), Вища рільнича школа (1878 р.), Академія землеробства (1901 р.), Львівський сільськогосподарський інститут (1947 р.).

Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. на базі сільськогосподарського інституту створено Львівський державний аграрний університет, а 26 березня 2008 р. Львівському державному аграрному університету було присвоєно високе звання – національний. Форма власності – державна.

Навчальний заклад є одним із найпотужніших вищих навчальних аграрних закладів України, який за відомчою приналежністю відноситься до Міністерства освіти і науки України.

Львівський національний аграрний університет має вищий (четвертий рівень) Державної акредитації і готує бакалаврів, магістрів і докторів філософії для потреб агропромислового комплексу України. Це багатопрофільний заклад вищої освіти, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації широкого спектра аграрних, інженерних, технічних, природничих, економічних та інших напрямів науки і техніки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань, здійснює культурно-просвітницьку та виховну діяльність.

ЛНАУ є освітнім закладом IV рівня акредитації, який здійснює фундаментальну, загальнокультурну та практичну підготовку бакалаврів та магістрів відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», інших нормативно-правових актів України, Статуту ЛНАУ та ліцензії на провадження освітньої діяльності виданої Міністерством освіти і науки України (Витяг ВО №00162-016201 з ЄДЕБО щодо здійснення освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти ЛНАУ, Витяг ЛВ №00162-000307 з ЄДЕБО щодо здійснення освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти ЛНАУ, Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти ЛНАУ, Наказ МОН №

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

1491-Л від 11.11.2016, Наказу МОН № 79-л від 18.04.2017р.; Сертифікат про акредитацію серія НД № 1491350).

До складу університету входять 10 навчально-науково-виробничих інститутів, Інститут післядипломного навчання та заочної освіти, 8 коледжів, 5 факультетів, 36 кафедр, Навчально-виробничий центр, Навчально-консультаційний центр, студентське проектно-технологічне бюро, центр професійної орієнтації молоді та студентське бюро працевлаштування, 8 навчально-лабораторних корпусів, велика бібліотека, навчально-наукове дослідне господарство, 7 гуртожитків. Необхідно відзначити, що сучасний навчально-науковий-виробничий комплекс університету об'єднує навчальні установи I-IV рівнів акредитації, забезпечуючи належний розвиток і функціонування ступеневої системи навчання.

На п'яти факультетах університету запроваджено ступеневу систему підготовки кадрів, яка дозволяє здобути 3 освітні ступені: бакалавр – 4 роки навчання, магістр – 1,5 року навчання, доктор філософії – 4 роки.

Сьогодні у ЛНАУ навчається 4288 студентів за 22 спеціальностями ОС «Бакалавр», 16 спеціальностями ОС «Магістр» та 8 спеціальностями ОС «Доктор філософії».

Реалізуються нові концепції гуманітарної та фундаментальної підготовки, запроваджено кредитно-модульну систему організації навчального процесу, укладено угоди про науково-технічне співробітництво з вищими навчальними закладами Польщі, Чехії, Німеччини, Англії, США, Австрії, Хорватії, Словаччини, Болгарії, Туреччини, Румунії, Молдавії. Відповідно до цих угод в університеті реалізуються програми трансферу студентів, проходження навчання за програмами подвійних дипломів, проводяться щорічні міжнародні науково-практичні конференції, реалізуються програми довготривалого стажування викладачів в університетах зазначених країн тощо.

У Львівському НАУ велику увагу приділяють організації виховної роботи серед студентів. Адміністрація університету, професори та викладачі ставлять перед собою завдання не тільки створити всі необхідні умови для навчання та забезпечити високий рівень викладання, а й виховувати свідому, всебічно розвинену людину, яка спроможна стати активним учасником розбудови незалежної Української держави.

Загальна характеристика діяльності ЛНАУ представлена в таблиці 1.

Підготовка студентів відповідає державним вимогам. Процес підготовки забезпечений у повному обсязі навчальною нормативною документацією: освітньо-професійними програмами, навчальними планами, робочими програмами навчальних дисциплін, затвердженими у встановленому порядку. Проводиться регулярне оновлення методичного забезпечення з урахуванням змін, які відбуваються у відповідних галузях, для яких готуються фахівці з різних спеціальностей.

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування ЛНАУ, яка створена у 2009 році, здійснює підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси,

банківська справа та страхування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, має у своєму штатному складі 15 штатних працівників, серед яких 1 професор, 14 – кандидати наук (з них, вчене звання доцента мають 12).

Таблиця 1

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ

Львівського національного аграрного університету у 2018р.

№	Показник	Значення показника
1	2	3
1.	Рівень акредитації ЗВО	IV
2.	Кількість ліцензованих спеціальностей	
	ОС «Бакалавр»	22
	ОС «Магістр»	16
	ОС «Доктор філософії»	8
3.	Кількість спеціальностей, акредитованих за:	
	ОС «Бакалавр»	16
	ОС «Магістр»	16
4.	Контингент студентів на всіх курсах: навчання	4288
	▪ на денній формі навчання;	2347
	▪ на заочній формі навчання	1941
5.	Кількість факультетів	5
6.	Кількість кафедр	36
7.	Кількість співробітників (всього)	912
	▪ в т. ч. науково-педагогічних	359
8.	Серед них:	
	– докторів наук, професорів, осіб/%	33/9,2
	– кандидатів наук, доцентів, осіб/%	252/70,2
9.	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м.	67995,4/16906,6
10.	Загальний обсяг державного фінансування у 2018 р. (тис. грн.)	132895,6
11.	Кількість посадових місць в читальних залах	560
12.	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів	1097
	– у тому числі з виходом і Інтернет	1097

Висновок: Експертна комісія констатує, що всі нормативно-правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності університету є достовірними. Львівський національний аграрний університет забезпечує сучасний рівень організації освітньої діяльності, матеріально-технічна база та науково-методичний потенціал є достатніми для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за другим (магістерським) рівнем.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

2. Формування контингенту студентів

Контингент студентів першого курсу підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», становлять випускники ЛНАУ та інших ЗВО, які, проживають на території Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Закарпатської, Чернівецької, Рівненської, Волинської та інших областей України.

З метою формування контингенту студентів колективом кафедри фінансів, банківської справи та страхування упродовж року проводиться профорієнтаційна робота серед випускників-бакалаврів, які здобувають Ос «Бакалавр» у ЛНАУ та в інших закладах освіти Західного регіону України.

Дані про формування контингенту студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів
освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Львівського національного аграрного університету

№ п/п	Показник	Роки	
		2017/2018 н.р.	2018/2019 н.р.
1.	Ліцензований обсяг підготовки(денна/ заочна форма):	40/50	40/50
2.	Прийнято на навчання всього осіб_(денна/ заочна форма):	19/27	21/24
	з них, денна/заочна форма за державним замовленням:	7/1	10/1
3.	Подано заяв за державним замовленням (денна / заочна форма)	32/34	42/35
4.	Конкурс абітурієнтів на одне місце за державним замовленням (денна / заочна форма)	4,6/34,0	4,2/35,0

Контингент студентів освітнього ступеня Магістр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» у 2017-2019 н.р. складає 89 осіб. Значна увага співробітниками кафедри приділяється питанню моніторингу потреб регіону у фахівцях за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». З цією метою кафедра підтримує тісні контакти з інституціями області і регіону, на яких відкрито 14 філій кафедри. З ними укладено довгострокові договори про співпрацю та спільну діяльність з підвищення якості підготовки молодих фахівців у відповідності до вимог сучасного ринку праці. Пріоритетними напрямками роботи філій кафедри фінансів, банківської справи та страхування є проведення спільних тренінгів та круглих столів.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

Викладачами кафедри ведеться профорієнтаційна робота у школах Жовківського району та коледжах Львівської, Івано-Франківської та Волинської областей. Учням шкіл та коледжів детально висвітлюється загальна інформація про університет, економічний факультет та спеціальність, яка ілюструється у відео-роліках та буклетах. Для випускників шкіл та коледжів в продовж року проводяться Дні відкритих дверей та Дні знайомства з університетом.

Заслугує на увагу робота кафедри фінансів, банківської справи та страхування щодо організації роботи з ліцейними класами. З метою активізації профорієнтаційної роботи для забезпечення ліцензованих обсягів набору студентів за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування», кафедрою укладено угоди про співпрацю з ліцеями, зокрема, НВК «Інженерно-економічна школа «Львівський економічний ліцей», НВК «Загальноосвітня школа - ліцей I-III ст.» с. Зимне Володимир-Волинського району Волинської області.

На кафедрі фінансів, банківської справи та страхування активно діє веб-сторінка кафедри (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/f-s/ekon/fik.html/>), де можна ознайомитись з історією кафедри, даними про науково-педагогічний персонал, новинами і відгуками про кафедру, а також необхідною для навчання студентів інформацією, зокрема освітньо-професійними програмами, навчальними планами, робочими програмами навчальних дисциплін та методичними вказівками до вивчення предметів.

Організація і проведення прийому здійснюється приймальною комісією університету і відповідає вимогам законодавчих та нормативних документів. Зарахування абітурієнтів на перший курс ОС «Магістр» здійснюється на підставі результатів фахового вступного випробування та іспиту з іноземної мови. Підсумки результатів вступної компанії регулярно розглядаються на вчених радах університету, факультету та на засіданнях випускової кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування значну увагу приділяє аналізу потреб фахівців відповідної спеціальності на ринку праці. Висока динамічність зовнішнього середовища, необхідність інноваційних підходів у вирішенні техніко-економічних проблем, перманентність змін у соціально-економічних процесах потребують вміння аналізувати ресурси, процеси і результати діяльності підприємства (установи, організації), виявляти «слабкі» місця у діяльності господарюючих суб'єктів та пропонувати оптимальні шляхи їх вирішення, розробляти загальні та функціональні стратегії, знаходити творчі підходи до генерування нових ідей та їх ефективного втілення. Фахівці освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» завжди залишаються затребуваними на вітчизняному ринку праці.

Департамент агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації, зважаючи на актуальність спеціальності, сприяє у працевлаштуванні випускників кафедри.

Висновок: *Експертна комісія вважає, що контингент студентів, який*

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

здійснює підготовку за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» другого (магістерського) рівня вищої освіти формується згідно з чинним законодавством. Ліцензований обсяг прийому не перевищується.

3. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Організація та планування навчального процесу підготовки фахівців визначається робочим навчальним планом, графіком навчального процесу, розкладом занять за відповідними формами навчання.

Навчальні плани підготовки фахівців відповідного освітнього рівня розроблені на базі освітньо-професійної програми (ОПП), яку введено Львівським національним аграрним університетом як тимчасовий документ до введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти України з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Діючими навчальними планами підготовки фахівців освітнього ступеня магістр реалізується принцип перманентності підготовки і передбачено вивчення дисциплін циклів загальної та професійної підготовки.

Для самостійного вивчення окремих тем та розділів навчальних дисциплін робочими навчальними планами відводиться неменше 1/3 навчального часу. Співвідношення навчальних годин між різними групами дисциплін та аудиторними і позааудиторними заняттями відповідає нормативам. Перелік та зміст навчальних дисциплін, передбачених діючими навчальними планами забезпечує якісну підготовку фахівців у фінансовій сфері.

Всі дисципліни, передбачені навчальними планами підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» забезпечені робочими програмами, які визначають їх інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, завдання для самостійної роботи студента, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання. Робочі програми розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедр, які забезпечують викладання відповідних дисциплін, схвалюються методичними комісіями факультетів, узгоджуються з випусковою кафедрою та затверджуються керівником навчального відділу та першим проректором Львівського національного аграрного університету.

Підготовка магістрів згідно навчального плану освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» триває один рік і шість місяців на денній формі навчання, та один рік і дев'ять місяців на заочній формі.

Програма підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси,

банківська справа та страхування» передбачає у третьому семестрі проходження виробничої практики тривалістю 9 тижнів, переддипломної практики тривалістю 12 тижнів та завершується здачею кваліфікаційного екзамену та захистом дипломної магістерської роботи. Всі види практик забезпечені методичними вказівками щодо проходження практики.

Метою практичної підготовки студентів є використання здобутих під час навчання знань і вмінь та застосування їх у професійній діяльності. Види практичної підготовки та їх обсяг визначаються набором компетентностей випускника, які мають набути студенти, в тому числі під час проходження всіх видів практик.

Виробнича практика є частиною навчального процесу, її метою є ознайомлення студентів-практикантів безпосередньо на підприємствах, організаціях, установах, департаментах АПК, відпрацювання вмінь і навичок із обраної спеціальності, закріплення знань, отриманих при вивченні певного циклу теоретичних дисциплін та набуття певного практичного досвіду.

Переддипломна практика є завершальним етапом теоретичного навчання і проводиться з метою узагальнення та вдосконалення знань, набуття практичних умінь і навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіння професійним досвідом майбутнього фахівця, а також дає можливість збору інформації для написання дипломної магістерської роботи.

На кафедрі створено базу практик з числа виробничих підприємств, організацій і установ м. Львова та Львівської області, відповідно до якої студенти, що здійснюють підготовку за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Виконання всіх видів практик завершується підготовкою заключних звітів та їх захистом на кафедрі.

Навчальне навантаження за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» не перевищує 24 годин на тиждень, на екзаменаційну сесію виносяться не більше п'яти іспитів. Виконання курсових робіт передбачено у навчальному плані таким чином: 1 курсова робота у першому семестрі, та 4 курсових роботи впродовж 2,3 семестрів.

Усі робочі програми дисциплін складені відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України. Розробка і затвердження робочих програм з дисциплін і навчально-методичної літератури регулярно розглядаються на методичних семінарах, засіданнях кафедри і методичній комісії економічного факультету Львівського національного аграрного університету. Робочі програми з дисциплін переглядаються кожного навчального року з метою їх удосконалення.

Усі дисципліни, які викладаються на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування, мають 100 відсоткове забезпечення навчально-методичними розробками. На кафедрі функціонує навчально-методичний кабінет, який обладнаний комп'ютерним класом з 11 комп'ютерами, забезпечений

навчальним і науковим фондом в кількості понад 500 примірників, підручників, посібників та періодичними виданнями фахового спрямування. Кабінет забезпечений електронним та паперовим каталогом наукових джерел та періодичних видань. Наукова бібліотека університету щороку поповнюється спеціалізованою літературою і періодичними виданнями, які пов'язані з напрямом роботи кафедри.

Для забезпечення навчального процесу при читанні лекцій та веденні практичних занять використовується проекційна та мультимедійна апаратура, якою забезпечена кафедра.

Методичне забезпечення посібниками, підручниками та іншими навчально-методичними розробками охоплює всіх студентів денної та заочної форм навчання.

За останні три роки науково-педагогічними працівниками кафедри фінансів, банківської справи та страхування видано понад 70 навчально-методичних праць.

Працівниками кафедри розроблено електронні конспекти лекцій, методичні вказівки до виконання лабораторних і практичних занять, самостійної роботи студентів, форми підсумкового контролю знань тощо. Це сприяє оперативному оновленню інформації, яка міститься в методичних розробках, дає можливість відкритого доступу до інформації студентам та впровадження в навчальний процес сучасних технологій діловодства.

В навчальному процесі застосовуються електронні навчальні програми, за якими студенти опрацьовують інформацію. Наприклад, за програмою «Test-w» студенти вивчають дисципліни і контролюють свій рівень знань, проводячи своєрідне тестування. При вивченні дисципліни «Банківські операції» використовують програму «Автокредитування», за допомогою якої визначають вартість ануїтетних кредитів та програму «Fin Stan 1.7», яка дозволяє визначити фінансовий стан та кредитоздатність позичальника.

У навчальному процесі студентами кафедри використовуються локальні та глобальні інформаційні мережі Internet. Для забезпечення доступу до мережі Internet широкого кола студентів і співробітників на кафедрі змонтовано також безпроводний сегмент мережі.

Висновок: в ході аналізу навчальних планів, стану навчально-методичного та інформаційного забезпечення на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування, на предмет їх відповідності програмі підготовки магістрів, експертна комісія підтверджує, що вони відповідають чинним стандартам та акредитаційним вимогам.

Експертна комісія констатує, що зміст підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» відповідає потребам ринку праці, реалізується підхід щодо фахової практичної підготовки студентів під час проходження усіх видів практик.

4. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Для забезпечення провадження освітньої діяльності з підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» у Львівському національному аграрному університеті сформований кадровий потенціал.

З метою підготовки здобувачів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» у ЛНАУ сформована група забезпечення, до складу якої входять:

- Грицина Оксана Володимирівна - завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
- Онисько Стефанія Михайлівна - професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
- Томашевський Юрій Михайлович - доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
- Синявська Любов Василівна - доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
- Шолудько Ольга Вячеславівна - доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Група забезпечення складається із науково-педагогічних працівників, які працюють в університеті за основним місцем роботи і які не входять до жодної групи забезпечення даного чи іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі.

Склад групи забезпечення відповідає таким вимогам:

- частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання складає 100%;
- частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора складає 20%;

- за результатами здійсненої перевірки встановлено, що кваліфікація членів групи забезпечення відповідає спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: Грицина О.В. - кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 8 видами (результатами), переліченими у п.30 ЛУ; Онисько С.М. - кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 7 видами (результатами), переліченими у п.30 ЛУ; Томашевський Ю.М. - науковий ступінь: кандидат економічних наук, спеціальність 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит т кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 8 видами (результатами), переліченими у п.30 ЛУ а; Синявська Л.В. - науковий ступінь: кандидат економічних наук, спеціальність 08.04.01 – фінанси, грошовий обіг і кредит, кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 8 видами (результатами), переліченими у п.30 ЛУ; Шолудько О.В. - економіст з бухгалтерського обліку і фінансів, кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 8 видами (результатами), переліченими у п.30 ЛУ.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

У підготовці магістрів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», окрім кафедри фінансів, банківської справи та страхування, беруть участь інші кафедри університету для викладання циклу загальної та професійної підготовки. Зокрема, кафедри підприємництва та біржової торгівлі, права, економіки, управління проектами та безпеки виробництва. Загалом, викладання лекційних годин дисциплін: загальної та професійної підготовки здійснюють 16 штатних (100 %) науково-педагогічних працівників, з яких 2 – доктори економічних наук та/або професори, 1 – професор.

Підготовка фахівців освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітнього рівня «магістр» в університеті здійснюється випусковою кафедрою фінансів, банківської справи та страхування, яку створено у 1999 р. шляхом реорганізації кафедри бухгалтерського обліку і фінансів.

Загальна чисельність професорсько-викладацького складу кафедри – 15 працівників, серед них – 14 штатних працівників, 1 – за внутрішнім сумісництвом. Базова освіта викладачів кафедри відповідає професійним дисциплінам, що викладаються на кафедрі.

На випусковій кафедрі фінансів, банківської справи та страхування на постійній основі згідно штатного розпису працює 15 осіб. У загальному 100 % професорсько-викладацького складу кафедри мають наукові ступені, з них 86,7 % наукові ступені та вчені звання.

Викладачі кафедри періодично проходять стажування згідно плану у провідних вищих навчальних закладах України та піврічне закордонне стажування в Старопольській вищій школі м.Кельци (Польща) з отриманням відповідного сертифіката. Результати стажування використовуються в навчальному процесі і знаходять своє відображення у відповідних ділянках роботи кафедри (навчальному процесі та науковій роботі).

В цілому у підготовці магістрів беруть участь 16 викладачів університету з науковими ступенями та/або званнями (100 %), з них мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора - 3 особи.

Висновок: рівень кадрового забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», відповідає вимогам та критеріям, що висуваються до науково-педагогічних працівників. Склад групи забезпечення відповідає таким вимогам: частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання складає 100%; частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора – 20 %. Склад науково-педагогічних працівників кафедри фінансів, банківської справи та страхування має достатній науково-освітній потенціал, включає

висококваліфікованих досвідчених фахівців, які мають відповідну освіту та постійно підвищують свій професійний рівень.

5. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Матеріально-технічна база Львівського національного аграрного університету на належному задовольняє вимоги щодо організації навчального процесу.

Загальна площа приміщень ЛНАУ становить 67995,4 м², з яких навчальні приміщення займають площу 16906,6 м². На одного студента денної форми навчання за ліцензованим обсягом припадає більше 4,02 м², що дозволяє проводити заняття в одну зміну.

Крім навчальних приміщень, за кафедрами університету закріплено приміщення для науково-педагогічних працівників загальною площею 3590,38 м². Спортивні зали складають приміщення площею 480,1 м². Бібліотека та читальні зали становлять 1524,4 м². Службові приміщення розміщені на площі 13132,02 м². За кафедрами університету закріплено полігон для практичної підготовки водіїв усіх категорій та видів транспортних засобів (автомобілів, тракторів, комбайнів) площею 2 га. Нині університет є власником приміщень, в яких розміщена вся навчальна та допоміжна база.

Санітарно-технічний стан будівель і споруд знаходиться на належному рівні та відповідає нормативним документам (висновок Жовківської районної санітарно-епідеміологічної станції від 14.05. 18р.

Всі вони за висновками довідки Жовківського районного відділу Головного управління МНС у Львівській області за № 17/377 від 28.04.2016 року, відповідають протипожежним вимогам щодо їх експлуатації і придатні до проведення навчального процесу.

Експлуатація будівель і споруд здійснюється відповідними підрозділами адміністративно-господарської частини університету: господарським відділом, відділом ТЗН, навчально-науковим центром, експлуатаційно-технічним відділом водозабірних та очисних споруд, відділом громадського харчування. Слід зазначити, що в університеті йде постійна робота із ремонту та реконструкції навчальних та допоміжних приміщень.

Підготовка фахівців зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», здійснюється переважно у головному корпусі університету.

Усі навчальні дисципліни навчального плану підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», забезпечені відповідним навчальними аудиторіями для проведення лекційних та практичних занять.

Університет має 6 власних гуртожитків для розміщення приїжджих студентів та викладацько-професорського складу з метою забезпечення їх належного проживання і навчання.

Забезпечення навчальною та науковою літературою студентів і НПП

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

здійснює бібліотека ЛНАУ та читальними залами.

Станом на 1.11.2018 року бібліотечний фонд становить 546600 примірників, із них підручників і навчальних посібників – 225860 примірників, наукової літератури – 197587 примірників. Нові надходження у 2018 році склали 285 примірників.

На сьогоднішній день в розпорядженні університету є лекційні аудиторії з мультимедійним обладнанням, комп'ютерні класи для лабораторних і самостійної роботи студентів під керівництвом викладача.

Значна увага приділяється комфортному проживанню студентів та їх повноцінному харчуванню.

Студентське містечко ЛНАУ – комплекс гуртожитків з житловими приміщеннями, місцями загального користування, закладами громадського харчування, медичного і побутового обслуговування, спортивними кімнатами та іншими будовами, що входять в цей комплекс. Територія, на якій вони розташовані та виробничі приміщення, майстерні необхідні для експлуатації і ремонту споруд, інженерного обладнання і комунікацій. В університеті налічується 6 гуртожитків, один з яких – готельного типу.

Для повноцінного харчування студентів та співробітників в університеті є студентська їдальня, яка розрахована на 100 посадкових місць.

Окрім центральної їдальні в університеті існує мережа буфетів, які знаходяться головному, механічному та землевпорядному навчальних корпусах на загальну кількість 120 посадкових місць.

З метою виявлення обдарованої студентської молоді, розвитку її творчих здібностей в університеті організовано роботу художніх колективів і гуртків, спортивних секцій та оздоровчих груп.

У ЛНАУ створені всі умови для заняття спортом та фізичною культурою.

В університеті створені необхідні умови для оздоровлення і відпочинку студентів. Студенти мають змогу проводити активний відпочинок в літній період на базі оздоровчо-спортивних таборів: «Маяк» м.Коблево; базах відпочинку Екологічного та Стрийського коледжів.

Висновок: стан матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності, соціальної інфраструктури відповідає чинним ліцензійним умовам для надання освітніх послуг з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Для інформаційного забезпечення освітнього процесу в ЛНАУ функціонує наукова бібліотека. Фахівці бібліотеки не тільки вивчають ринок інформаційних ресурсів, але і приділяють увагу багатоаспектному аналізу інформаційних потреб користувачів, всебічному вивченню використання ними первинної інформації та створення вторинної.

Станом на 01.10.2018 р. загальний документальний фонд бібліотеки університету налічує 546600 примірників.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

Наукової літератури – 197587 примірників;
 Навчальної літератури – 225860 примірників;
 Художньої літератури – 35542 примірників.

Нові надходження літератури у звітному році становлять 285 примірники на суму 21938,84 грн.

Протягом останніх років все більш популярними стають електронні версії підручників, навчальних посібників, методичних посібників та довідкових видань. Завдання наукової бібліотеки ЛНАУ та бібліотек об'єднання – накопичувати та надавати читачам – поряд з традиційними паперовими джерелами – інтерактивну літературу.

Щорічно бібліотека отримує понад 28 назв періодичних видань.

Всесвітня мережа Інтернет глобально змінила процеси створення, розповсюдження та обміну інформацією. Це змушує бібліотеки будувати свою роботу на основі нових джерел інформації, модернізувати традиційні бібліотечні технології, впроваджувати нові форми бібліотечного обслуговування.

Насьогодні, важливо поглиблювати кооперацію і координацію дій бібліотек у питаннях нарощування та використання бібліотечно-інформаційного потенціалу.

У бібліотеці ЛНАУ вже накопичено чималий масив електронних документів і кількість їх постійно збільшується. Тому, важливим завданням, що стоїть перед Науковою бібліотекою ЛНАУ, як головної бібліотеки об'єднання – накопичення, збереження, облік та об'єднання інформаційних ресурсів для надання електронних джерел інформації користувачам бібліотек методоб'єднання.

Наукова бібліотека продовжує використання інтегрованої бібліотечно-інформаційної системи «ІРБІС» у складі 3 модулів: «Адміністратор», «Каталогізатор», «Читач». Безперервно йде поповнення електронного каталогу (ЕК). Загальний обсяг складає 152500 бібліографічних записів.

До послуг читачів функціонує Електронний читальний зал, у якому завжди є черговий бібліотекар, який вичерпно інформує читача з будь-якого питання, надає консультативну допомогу та навчає технологіям інформаційного самообслуговування.

В головному читальному залі бібліотеки відкрито доступ до мережі Інтернет сучасними Wi-Fi технологіями, який забезпечує доступ до інформаційних ресурсів без додаткових витрат на облаштування локальних мереж. Надання бібліотеці можливості працювати з віртуальними інформаційними ресурсами, представленими в мережі Інтернет, значно розширює інформаційне поле отримання релевантної інформації.

Інформаційно-бібліографічні ресурси бібліотек-учасниць представлені, як у об'єднаному ресурсі, так і окремими БД для зручності та швидкості пошуку інформації:

Сьогодні науково-інформаційний підрозділ бібліотеки спрямовує свої зусилля на формування інформаційно-ресурсної бази, працює над створенням відповідних електронних баз даних.

Працівники бібліографічно-інформаційного відділу НБ ЛНАУ, вбачаючи інформаційний супровід тематики наукових досліджень одним із пріоритетних напрямів роботи, займаються постійним вивченням та систематичним уточненням інформаційних потреб науковців, викладачів, студентів університету.

До послуг користувачів: електронний каталог IRBIS, Електронні посібники, підручники, навчально-методичні матеріали викладачів ЛНАУ (внутрішні видання ЛНАУ). Електронні посібники, підручники, навчально-методичні матеріали, стандарти освіти, монографії (зовнішні електронні ресурси), БД статистичних показників Львівщини «Регіональна статистика Львівщини», БД «POLPRED».

Висновок: стан інформаційного забезпечення відповідає даним, наведеним у акредитаційній справі та чинним ліцензійним умовам для надання освітніх послуг з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» із спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування».

7. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Експертною комісією розглянуто стан розробки та впровадження внутрішньої системи управління якістю діяльності університету.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті функціонує відповідно до ст.16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII. Згідно із зазначеною нормою законодавства про освіту національна система забезпечення якості вищої освіти складається з:

1) системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);

2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;

3) системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Згідно із зазначеною статтею 16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII, система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Львівського національного аграрного університету передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярно оприлюднення

результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Львівського національного аграрного університету, на інформаційних стендах та у будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти Львівського національного аграрного університету, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

Відповідно до норм частини другої ст.16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній останній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII та з метою створення належних умов для повноцінного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті, в умовах розвитку процесів інтеграції національної системи вищої освіти та Закладів вищої освіти України у Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА), та в контексті реалізації заходів щодо вдосконалення системи якості відповідно до норм сертифікованої Системи управління якістю ISO 9001:2015, прийнятої Міжнародною організацією із стандартизації у 2015 р., що набрала чинності в Україні 1 липня 2016 р., та з урахуванням Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, що були ухвалені на Міністерській конференції 14-15 травня 2015 р., освітня діяльність Університету, навчально-методична та наукова робота науково-педагогічних працівників університету провадиться згідно з та регулюється дією відповідних положень:

Положення про академічну доброчесність у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №3 від 8.11.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №246 від 20.11.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про академічну доброчесність у ЛНАУ.pdf»).

Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників Львівського національного аграрного університету – введено в дію наказом ректора ЛНАУ №147 від 03.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про стажування.doc»).

Положення про відкриті заняття у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №9 від 14.06.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №147 від 03.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про відкриті заняття ЛНАУ.doc»).

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №10 від 26.06.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №153 від 10.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про академ. мобільність.doc»).

Положення про порядок підготовки та видання методичної та навчальної літератури у Львівському національному аграрному університеті – введено в дію наказом ректора ЛНАУ №141 від 27.06.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про порядок підготовки та видання методичної та навчальної літератури»).

Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у Львівському національному аграрному університеті – затверджено наказом ректора №153 від 03.10.2016 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у ЛНАУ.pdf»).

Положення про критерії, правила і процедури оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП), кафедр і факультетів Львівського національного аграрного університету – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №2 від 4 жовтня 2018 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ від 22 жовтня 2018 р. №221. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про рейтинг викладачів, кафедр та факультетів ЛНАУ.pdf»).

Положення про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів вищої освіти Львівського національного аграрного університету – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №2 від 4 жовтня 2018 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ від 22 жовтня 2018 р. №221. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти ЛНАУ.doc»).

У відповідності до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ЛНАУ, протягом 2017-2018 навчального року 51 викладач пройшов підвищення кваліфікації, стажуючись, в тому числі за кордоном, зокрема, у закладах вищої освіти Федеративної Республіки Німеччина, Польщі, Латвії та Молдови.

Одним з напрямів вдосконалення внутрішньої системи якості є сертифікація Системи управління якістю згідно стандартів ISO 9001, зокрема відповідно до останньої версії «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення

якості в Європейському просторі вищої освіти», затвердженої у новій редакції у травні 2015 року.

В рамках функціонування підсистеми забезпечення та моніторингу якості освітньої діяльності у Львівському національному аграрному університеті проводиться щорічне рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ЛНАУ з оприлюдненням результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЛНАУ. Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників здійснюється також за допомогою проведення анкетування студентів.

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, результати складання екзаменів, диференційованих заліків, захистів курсових проектів (робіт) та практик оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно” і 100-бальною системою, а заліків – за двобальною (“зараховано”, “не зараховано”) і 100-бальною системою. Підсумкові оцінка виставляється та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) та навчальної картки студента в національній та 100-бальній шкалі.

***Висновок:** експертна комісія засвідчує, що система якості освіти, запроваджена в університеті, відповідає вимогам чинної нормативно-правової бази та пройшла відповідну сертифікацію.*

8. Якість підготовки та використання випускників

Контроль за якістю навчального процесу є одним із основних заходів внутрішньо-університетської системи якості освіти підготовки здобувачів вищої освіти. Усі форми контролю здійснюються у відповідності з планами-графіками, що є складовою частиною організації навчального процесу в університеті.

Організація контролю базується на розроблених і затверджених на кафедрах методичних розробках щодо визначення критеріїв оцінки знань студентів з усіх дисциплін. Це забезпечує єдиний підхід до оцінки знань студентів і дотримання державних стандартів про освіту.

Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку або семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни і в терміни, встановлені графіком навчального процесу ЛНАУ.

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться екзаменаційною комісією після закінчення навчання за певним освітнім ступенем. Атестація проводиться відповідно до положень «Про Екзаменаційну комісію ЛНАУ».

Контроль залишкового рівня знань, або післяатестаційний моніторинг набутих знань та вмінь, проводиться через деякий час після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання студента і проводиться вибірково, як правило, в інтересах зовнішнього контролю якості навчання чи внутрішнього, з метою вивчення

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

стійкості засвоєних знань студентами. Контроль залишкового рівня знань проводиться за 100-бальною та національною шкалою. Підсумкова оцінка контролю залишкового рівня знань визначається як сума балів за кожен вид екзаменаційних завдань.

Проведення вимірювання залишкових знань здійснювалося у вигляді перевірки проведених комплексних контрольних робіт перед проведенням акредитаційної експертизи та співставлення отриманих результатів з проведеними комплексними контрольними роботами експертною комісією. Результати перевірок та самоаналіз наведено в таблиці 3.

Проведення вимірювання залишкових знань здійснювалося у вигляді перевірки проведених комплексних контрольних робіт перед проведенням акредитаційної експертизи та співставлення отриманих результатів з проведеними комплексними контрольними роботами експертною комісією. Результати перевірок та самоаналіз наведено в Додатку 1.

Результати перевірки комплексних контрольних робіт студентів показали таке:

- контрольною роботою охоплено два цикли підготовки згідно навчального плану із відповідних дисциплін;

- графік проведення контрольних робіт затверджено в установленому порядку;

- за результатами комплексних контрольних робіт абсолютна успішність з дисциплін циклу професійної підготовки становить 100%, якість навчання становить – 86,1 %.

Розбіжності оцінювання якості проведення комплексних контрольних робіт з оцінками експертів відповідають нормам акредитації (Додаток 2).

Перевірка звітів з проходження виробничої практики показала, що в цілому звіти відповідають встановленим вимогам, правильно оформлені, а виставлені оцінки є об'єктивними.

При оцінці якісних характеристик підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» проведено аналіз тематик та якості виконання курсових робіт. Темі курсових робіт є актуальними, роботи виконані відповідно до вимог.

У цілому показники якості підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», що акредитується, відповідають усім нормам щодо акредитації спеціальності за освітнім ступенем «Магістр».

Висновок: експертна комісія зазначає, що якісні характеристики підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» відповідають акредитаційним вимогам.

9. Науково-дослідна діяльність

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

Викладачі кафедри мають високу кваліфікацію, займаються науково-дослідною та навчально-методичною роботою, публікують наукові праці.

Коло наукових інтересів науково-педагогічних працівників кафедри фінансів, банківської справи та страхування охоплювала проблеми вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрної економіки і села в цілому, та зокрема: напрями розвитку державного управління оподаткуванням у процесі модернізації ДФС; оподаткування сільськогосподарських підприємств, менеджменту податкових платежів, бюджетно-податкову політику, банківська система, процес співпраці банківського та страхового бізнесу, банківське кредитування, аграрні розписки, моніторинг кредитних ризиків банку, розвиток лізингу в агропромисловому комплексі України, реформування системи пенсійного страхування, недержавне пенсійне забезпечення, накопичувальна система пенсійного страхування, банківське страхування, організація фінансового менеджменту в підприємствах.

Впродовж навчального року кафедра фінансів, банківської справи та страхування була виконавцем госпдоговірних тем: «Аналіз інвестиційної привабливості Підберізьцівської сільської ради ОТГ», замовником якого голова Підберізьцівської об'єднаної територіальної громади, виконавцями якої були доценти кафедри фінансів, банківської справи та страхування Грицина О. В., Синявська Л. В., Шолудько О.В., та в. о. доц. Агрес О.Г. та «Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку ФГ «Смолин» Яворівського району Львівської області», виконавцями якої були доценти кафедри фінансів, банківської справи та страхування Грицина О. В. та Синявська Л. В.

У рамках міжнародного наукового співробітництва та підписаної багатосторонньої угоди про співпрацю між Словаччиною, Польщею, Чехією та Україною (Учасники проекту: Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave (SR); Slovak Academy of Agricultural Science; ALMAMER – Szkoła Wyższa Warszawa (PL); Institut manažerske ekonomie o.s. Litoměřice (CZ); Mukachevo State University (UA); Academy of Municipal Management (UA); Lviv National Agrarian University (UA) на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування реалізовується міжнародний науковий проект в рамках Cross-border cooperation with V-4 countries as vector of development of small and medium business in Ukraine «Транскордонне співробітництво як вектор розвитку малого та середнього бізнесу України з країнами V-4», за результатами участі в якому видається щорічно збірник наукових праць.

На кафедрі функціонує один студентський науковий гурток «Фінанси, банківська справа та страхування» в межах наступної тематики «Вдосконалення фінансово-кредитного механізму аграрних підприємств». Студенти-науковці протягом року брали активну участь у роботі семінарів, конференцій, олімпіад, які проводились як у ЛНАУ, так і за його межами. До наукового гуртка активно залучались учні Львівського економічного ліцею та

аграрних коледжів. За результатами студентської наукової роботи впродовж 2016-2018 рр. їх наукові дослідження апробовані у 197 наукових публікаціях.

Також студенти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» є активними учасниками та переможцями II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук. Так, результатами II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017-2018 н.р. студентка Фін-Ісп - Коготюк І. була нагороджена Дипломом III ступеня, а Миколаїв С. зайняла III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і III місце у конкурсі бізнес-планів. Також Миколаїв С. стала переможцем у XX Зльоті іменних стипендіатів в Умані, за результатами участі в якому була відзначена дипломом першого ступеня та отримала цінний подарунок – поїздки в Німеччину на агровиставку із представниками Міністерства аграрної політики та продовольства України. Загалом, студенти-науковці досить активно працювали, що підтверджується грамотами, дипломами, сертифікатами, подяками та цінними подарунками.

Результати НДР широко використовуються в навчальному процесі кафедри, під час підготовки аспірантів, а також опубліковані у наукових монографіях, статтях та доповідях. За період 2016–2018 рр. викладачами кафедри опубліковано понад 210 наукових праць, в т. ч. 5 – у виданнях, зареєстрованих у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science. Науково-педагогічними працівниками кафедри видано більше 20 науково-методичних розробок та 1 навчальний посібник.

Науково-педагогічні працівники кафедри беруть участь у наукових семінарах, конференціях, конгресах, у т.ч. міжнародних.

***Висновок:** експертна комісія зазначає, що наукова діяльність викладачів, які забезпечують підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», відповідає вимогам та критеріям, що висуваються до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за освітнім рівнем «Магістр».*

10. Загальні висновки та пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Львівського національного аграрного університету та перевірки результатів освітньої діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що програма підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», зокрема: організаційне та навчально-методичне, кадрове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення та якість підготовки фахівців у цілому відповідають встановленим ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам до названого рівня навчальної підготовки і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

Для підвищення якості підготовки фахівців експертна комісія вважає за необхідне висловити такі зауваження та рекомендації:

1. активізувати проходження стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у закордонних вищих навчальних закладах, на підприємствах і у фінансових установах з метою запозичення іноземного досвіду та впровадження його у навчальний процес;
2. розширити співпрацю з провідними підприємствами, організаціями та установами шляхом впровадження у виробничий процес наукових розробок та результатів магістерських робіт;
3. збільшити кількість наукових публікацій у міжнародних виданнях, зокрема Scopus, Web of Science.
4. доцільним є оновлення комп'ютерного забезпечення з метою повнішого використання його в навчальному процесі;
5. постійно поповнювати бібліотечний фонд сучасними вітчизняними та зарубіжними виданнями з профільних дисциплін;
6. посилити профорієнтаційну роботу кафедри серед випускників шкіл, коледжів та випускників-бакалаврів з метою забезпечення ліцензованих обсягів наборів.

Враховуючи подані на акредитацію матеріали та результати перевірки діяльності кафедри фінансів, банківської справи та страхування, експертна комісія Міністерства освіти і науки України рекомендує акредитувати освітньо-професійну програму «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» у Львівському національному аграрному університеті.

Голова експертної комісії

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

Н.М. Давиденко

Член комісії

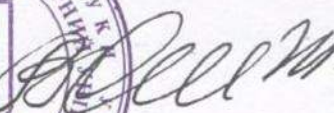
кандидат економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів і кредиту
Житомирського національного
агроекологічного університету

Д.І. Дема

**З експертними висновками ознайомлений
і один примірник отримав:**

Ректор університету,
академік НААН України

В.В. Снітинський

«16» січня 2019 р.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

Результати виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз)
студентами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Львівського національного аграрного університету

№ п/п	Дисципліна	Результати комплексної контрольної роботи (ККР) (червень 2018)															
		Кількість студентів		Виконували ККР		Одержали оцінку «5»		Одержали оцінку «4»		Одержали оцінку «3»		Одержали оцінку «2»		Абсол. успішн.	Викон. ККР на «4» і «5»	Відхилення ККР від екзаменаційної	
		Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%			Абсол. успішн.	Викон. ККР на «4» і «5»
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
1.	Методологія і організація наукових досліджень	18	18	100	5	27,74	10	55,56	3	16,7	-	-	100	83,33	100	-	
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
2.	Фінансовий менеджмент	18	18	100	6	33,33	10	55,56	2	11,11	-	-	100	88,89	100	-	
3.	Страховий менеджмент	18	18	100	7	38,89	9	50,00	2	11,11	-	-	100	88,89	100	-	
4.	Актуарні розрахунки та фінанси страхових організацій	18	18	100	8	44,44	8	44,44	2	11,11	-	-	100	88,89	100	-	
5.	Ринок фінансових послуг	18	18	100	6	33,33	8	44,44	4	22,22	-	-	100	77,78	100	-	

Голова експертної комісії

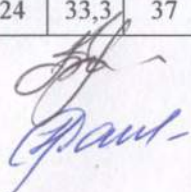

Давиденко Н.М.

Зведена відомість
 Результати виконання комплексних контрольних робіт
 студентами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
 за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
 Львівського національного аграрного університету

№ п/п	Дисципліна	Одержали оцінки при акредитаційній експертизі											Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз		
		Кількість студентів		Виконували ККР		Одержали оцінку «5»		Одержали оцінку «4»		Одержали оцінку «3»		Одержали оцінку «2»			Успішність, %	Якість, %	
		Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість					%
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
1.	Методологія і організація наукових досліджень	18	18	100	4	22,2	11	61,1	3	16,7	-	-	100	83,3	100	83,3	
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
2.	Фінансовий менеджмент	18	18	100	5	27,8	11	61,1	2	11,1	-	-	100	88,9	100	88,9	
3.	Страховий менеджмент	18	18	100	6	33	10	56	2	11	-	-	100	88,9	100	88,9	
4.	Актуарні розрахунки та фінанси страхових організацій	18	18	100	8	44,4	7	38,9	3	16,7	-	-	100	83,3	100	88,9	
5.	Ринок фінансових послуг	18	18	100	5	27,8	9	50	4	22,2	-	-	100	77,8	100	77,8	
	Всього по циклу				24	33,3	37	51,4	11	15,3			100	84,7	100	86,1	

Завідувач випускової кафедри
 Голова експертної комісії

Грицина О.В.
 Давиденко Н.М.

Перший проректор, професор
В.М.Боярчук
"_____ 2019р.

Керівник навчального відділу, доцент
О.Я.Микула
"_____ 2019р.

ПОГОДЖЕНО:

Голова експертної комісії

" 14 " 01 2019р.
Давиденко Н.М.

Графік проведення комплексних контрольних робіт кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Назва дисципліни	Група	Прізвище та ініціали		Дата проведення	Аудиторія	Пара	Акредитаційна комісія
		екзаменатора	Викладача який вів практичні заняття				
Фінансовий менеджмент	Фін-61	Рубай О.В.	Рубай О.В.	14.01.2019р.	421	I	1. Давиденко Н.М. 2. Дема Д.І.
Страховий менеджмент	Фін-61	Томашевський Ю.М.	Томашевський Ю.М.	14.01.2019р.	421	II	1. Давиденко Н.М. 2. Дема Д.І.
Актuarні розрахунки у страхуванні та фінанси страхових організацій	Фін-61	Східницька Г.В.	Східницька Г.В.	15.01.2019р.	421	I	1. Давиденко Н.М. 2. Дема Д.І.
Ринок фінансових послуг	Фін-61	Садура О.Б.	Садура О.Б.	15.01.2019р.	421	II	1. Давиденко Н.М. 2. Дема Д.І.

Графік проведення комплексних контрольних робіт кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва дисципліни	Група	Прізвище та ініціали		Дата проведення	Аудиторія	Пара	Комісія з проведення ректорських контрольних робіт (3 особи)
		екзаменатора	Викладача який вів практичні заняття				
Методологія і організація наукових досліджень	Фін-61	Яців І.Б.	Лисюк О.В.	16.01.2019р.	421	I	1. Давиденко Н.М. 2. Дема Д.І.

Декан економічного факультету, в.о.професора

Янишин Я.С.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

виконання державних вимог щодо акредитації надання освітніх послуг
у Львівському національному аграрному університеті при підготовці фахівців
освітнього рівня «Магістр»
із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактичне значення	Відхилення фактичного значення
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують освітньо-професійну програму і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	83,3	+33,3
2.2. Рівень знань студентів з циклу професійної та практичної підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	84,7	+34,7
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	0
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	0

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

ДЕКЛАРУВАННЯ ВИКОНАННЯ ВИМОГ

Ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за другим (магістерським) рівнем освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання	5 осіб, з них 5 к.е.н.; 4 доцентів, 1 професор	+ 2 к.е.н.
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
наукового ступеня;	+	+	відповідає
стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років	+	+	відповідає
Провадження освітньої діяльності			
4. Здійснення освітнього процесу науково-педагогічними та науковими працівниками, які мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше 4-х видів та результатів з перелічених у пункті 30 ЛУ	+	+	відповідає

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

5. Наявність групи забезпечення спеціальності:			
члени групи забезпечення спеціальності з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять (входили) до жодної групи забезпечення такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі;	+	5	відповідає
частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, встановлена для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність;	60	100	+40
частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, встановлена для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність.	20	20	відповідає
6. Кількість членів групи забезпечення спеціальності		5	
7. Виконується умова щодо кількості членів групи забезпечення (на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності (для дистанційної форми навчання не більше 60 здобувачів))	+	+	відповідає
8. Фактичний контингент студентів на спеціальності		89	
9. Кількість студентів на одного викладача із групи забезпечення		18	
10. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,9	+1,5

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

2. Площа навчальних приміщень навчального закладу (кв. метрів)	>2000	16906,6	відповідає
3. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	36	+6
4. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	100	100	відповідає
5. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
2) пунктів харчування	+	+	відповідає
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
4) спортивного залу	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6) медичного пункту	+	+	відповідає
6. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком	+	+	відповідає
щодо навчально-методичного забезпечення			
1. Наявність освітньої програми	+	+	відповідає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4. Наявність програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	відповідає
5. Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів	+	+	відповідає
щодо інформаційного забезпечення			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	5	7	+2

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.

2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

Н.М. Давиденко

Член комісії

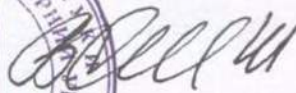
кандидат економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів і кредиту
Житомирського національного
агроекологічного університету

Д.І. Дема

**З експертними висновками ознайомлений
і один примірник отримав:**

Ректор університету
академік НААН України

В.В. Снітинський

«16» січня 2019 р.

Голова експертної комісії

Давиденко Н.М.